

Resumé

Høring af ressortmyndigheder om obligatorisk digital kommunikation

Ved lov nr. 1231 af 18. december 2012 om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation m.v. (Obligatorisk digital kommunikation og tilpasninger som følge af ressortoverførsel m.v.) blev der indsat hjemmel til at fastsætte nærmere krav om obligatorisk digital kommunikation i 68 erhvervsrettede love. Af disse 68 er 4 love blevet ophævet efter 2012. Alle de ophævede love var på Erhvervsstyrelsens ressortområde.

Det oprindelige lovforslag, L 16 af 3. oktober 2012, blev udarbejdet med Erhvervsstyrelsen som tovholder efter en omfattende koordinering med søsterstyrelser, Danmarks Statistik og Digitaliseringsstyrelsen. Lovforslaget indeholder i afsnit 5.4.2. "Fritagelse" følgende passus:

"Reglerne om obligatorisk digital kommunikation og fritagelsesordningerne i forbindelse hermed planlægges evalueret i 2015. Der vil herefter blive fremsat forslag til ændring af reglerne, hvis de indhøstede erfaringer tilsiger dette".

L 16 af 3. oktober 2012, almindelige bemærkninger afsnit 5.4.2.

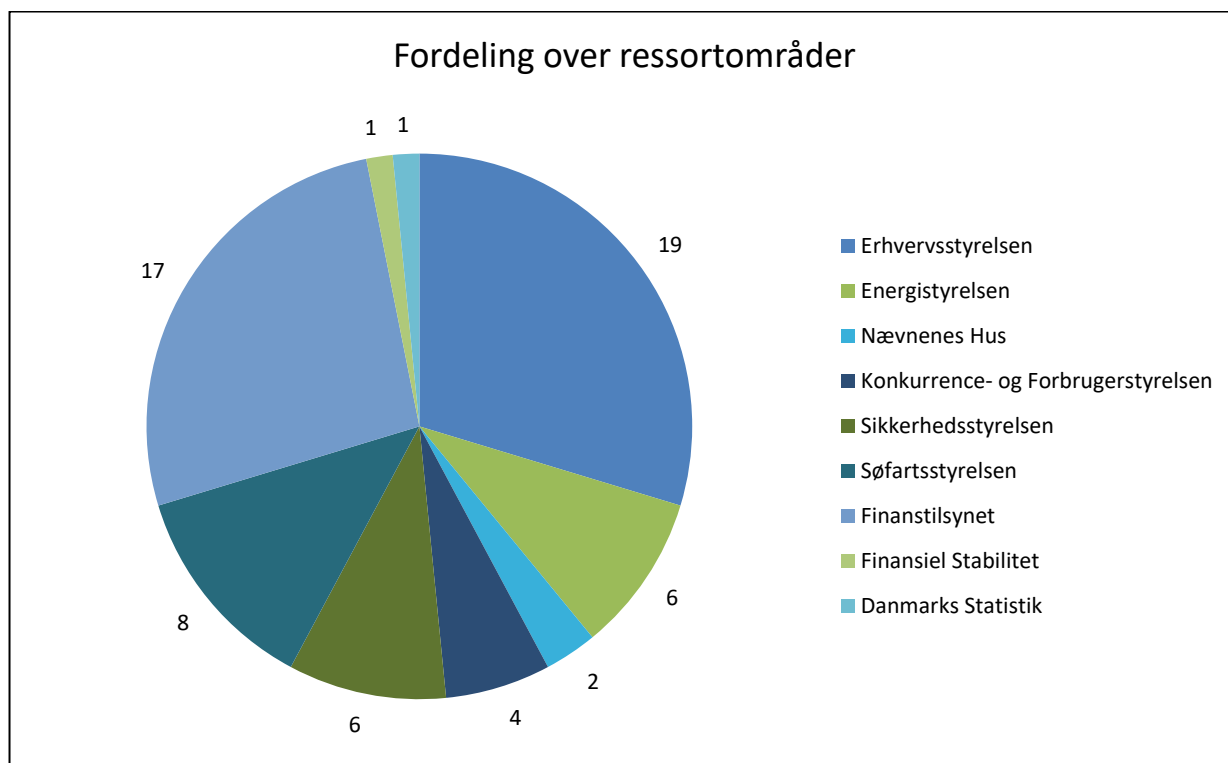
I perioden efter lovens vedtagelse har ingen været opmærksomme på den lovede evaluering, ligesom ingen har efterspurgt den. Evalueringen er derfor på nuværende tidspunkt mere end 3 år forsinket. Evalueringen er igangsat ultimo 2018, også denne gang med Erhvervsstyrelsen i rollen som tovholder.

Første del af evalueringen af fritagelsesordningerne i forbindelse med digital kommunikation har været en høring af ressortmyndighederne (stjernehøring). For at sikre at den indsamlede feedback fra de forskellige myndigheder i videst muligt omfang var sammenligneligt og egnet til statistisk viderebehandling, har Erhvervsstyrelsen valgt at benytte en digital analyseformular fra Google. Dette valg er truffet ud fra hensyn til at anvendelse af denne formulartype er omkostningsfrit, at der ikke er tale om personfølsomme data og at resultatet er egnet til denne form for evaluering.

Ud af de 64 gældende lovområder har Erhvervsstyrelsen modtaget svar vedrørende 56 lovområder. Det bemærkes, at der på Erhvervsstyrelsens område er fire love, der ikke indgår i denne analyse. Se nærmere herom i afsnit 2.

1. Hvem administrerer de berørte love?

De myndigheder, der administrerer de 64 gældende love, der er omfattet af reglerne om obligatorisk digital kommunikation, har siden ikrafttrædelsen i 2013 ændret sig lidt pga. ressortomlægninger. Opgjort efter antallet af love med hjemmel til obligatorisk digital kommunikation, der administreres af en myndighed, fordeles de ansvarlige myndigheder sig i dag således:

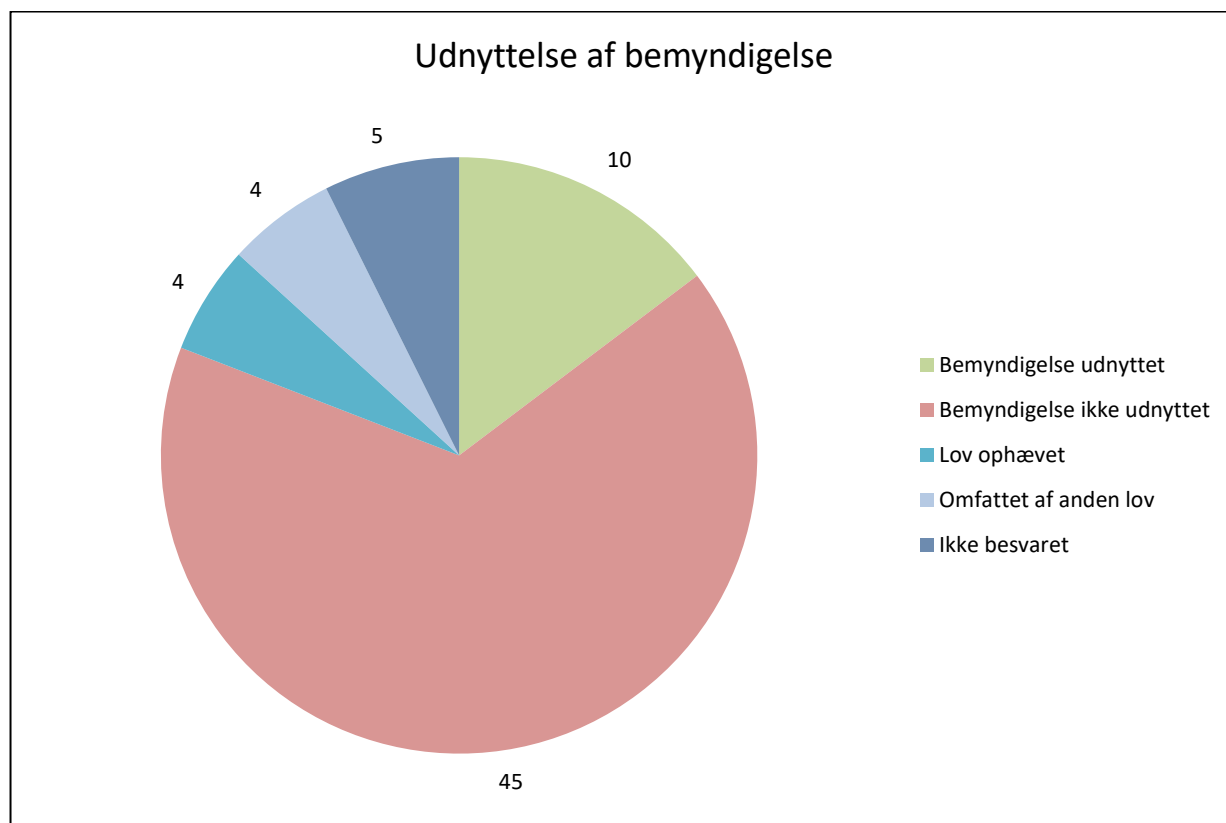
2. Er bemyndigelserne til at fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation blevet udnyttet?

Blandt de love, hvor der er hjemmel til at gøre digital kommunikation obligatorisk, er hjemlen udnyttet på 10 lovområder, svarende til knap 16 % af de 64 love, der er gældende i dag.

På 45 lovområder, svarende til godt 70 % af de 64 gældende love, er bemyndigelserne ikke blevet udnyttet.

De myndigheder, der har udnyttet adgangen til at fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation, er:

- Erhvervsstyrelsen
- Finanstilsynet
- Sikkerhedsstyrelsen
- Økonomi- og Indenrigsministeriet (Danmarks Statistik)

De 10 lovområder, hvor der er fastsat regler om obligatorisk digital kommunikation er:

- Selskabsloven
- Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder
- Årsregnskabsloven
- Revisorloven
- Lov om formidling af fast ejendom
- Lov om værdipapirhandel
- Lov om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel
- Lov om autorisation af elinstallatører m.v.
- Lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger
- Lov om Danmarks Statistik

Det bemærkes, at på Erhvervsstyrelsens område er der formelt fastsat regler om obligatorisk digital kommunikation på 4 yderligere lovområder. Disse lovområder er imidlertid ikke medregnet i denne opgørelse, fordi det ikke er muligt at foretage dataudtræk, der er specifikke for disse love. De dataudtræk, der kan foretages, bygger på data baseret på enhedens virksomhedstype – data, der er indhentet med hjemmel i andre love. Enheder omfattet af disse fire love er således i forvejen medregnet qua andre love. På denne baggrund har styrelsen valgt i denne opgørelse af se bort fra disse 4 lovområder:

- Lov om fremgangsmåden ved anmeldelse m.v. af visse oplysninger hos Erhvervsstyrelsen
- Lov om Det Centrale Virksomhedsregister
- Lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber
- Lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd

3. Hvor mange enheder er underlagt obligatorisk digital kommunikation?

Antallet af enheder (virksomheder, personroller i relation til virksomhederne eller autoriserede erhvervsdrivende), der er berørt af krav om obligatorisk digital kommunikation, er steget siden 2013. For overblikkets skyld er antallet af berørte enheder her opgjort pr. administrerende myndighed.

På **Erhvervsstyrelsens** ressortområde er antallet af enheder, der er underlagt obligatorisk digital kommunikation, steget fra ca. 600.000 i 2013 til ca. 900.000 i 2018 – en stigning på 50%.

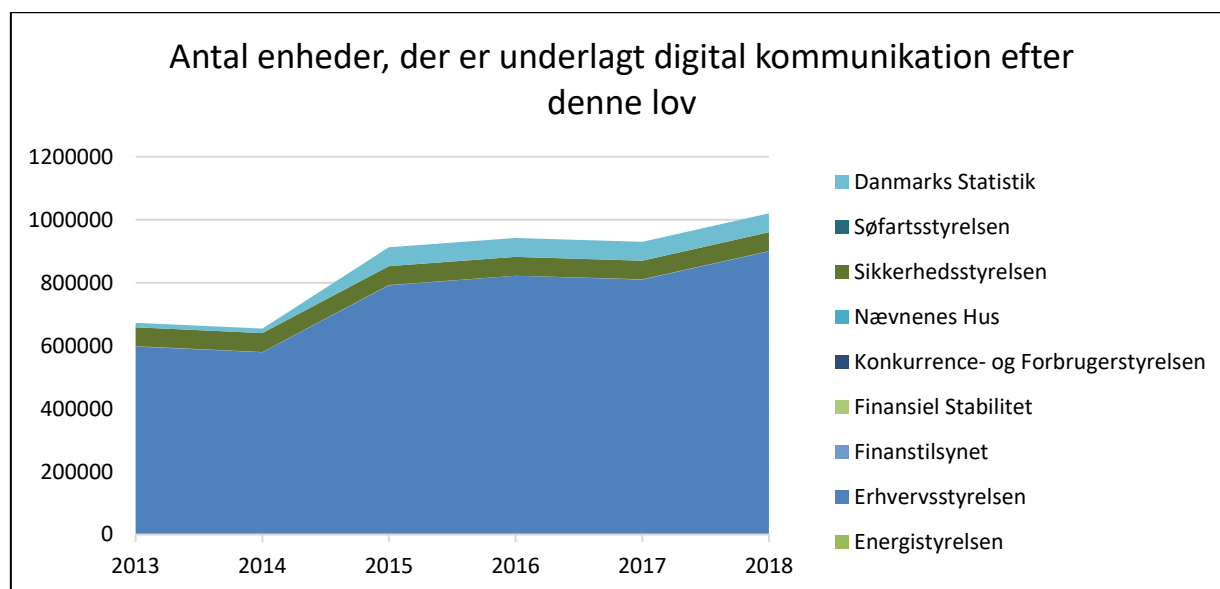
Finanstilsynets krav om obligatorisk digital kommunikation berørte 527 enheder i 2013 og er steget til 765 enheder i 2018. På Finanstilsynets område er stigningen dermed på ca. 45 %

For så vidt angår **Sikkerhedsstyrelsen** har antallet af berørte enheder ligget fast på knap 60.000 i alle årene.

Endelig steg antallet af enheder, der er underlagt krav om obligatorisk digital kommunikation fra **Danmarks Statistik** fra 15.000 i 2013 og 2014 til 60.000 i årene 2015-18, svarende til en stigning på 300%.

Det bemærkes, at en virksomhed ofte vil være pålagt digital kommunikation efter flere forskellige love. Da der er tale om akkumulerede antal kan de angivne antal enheder *ikke* tages som udtryk for, at der i 2018 var mere end 1 mio. *forskellige* enheder, der var underlagt obligatorisk digital kommunikation. Oplysningerne er alene udtryk for en akkumulering af antallet af enheder pr. lov, der foreskriver obligatorisk digital kommunikation, på den pågældende myndigheds ressortområde.

Figur 3

4. Hvor mange enheder er fritaget for obligatorisk digital kommunikation?

Kun 2 af de 4 myndigheder, der har udnyttet adgangen til at fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation, fritager enheder for digital kommunikation: Danmarks Statistik og Erhvervsstyrelsen.

I modsætning til antallet af enheder, der pålægges obligatorisk digital kommunikation, er antallet af enheder, der fritages for obligatorisk digital kommunikation faldende.

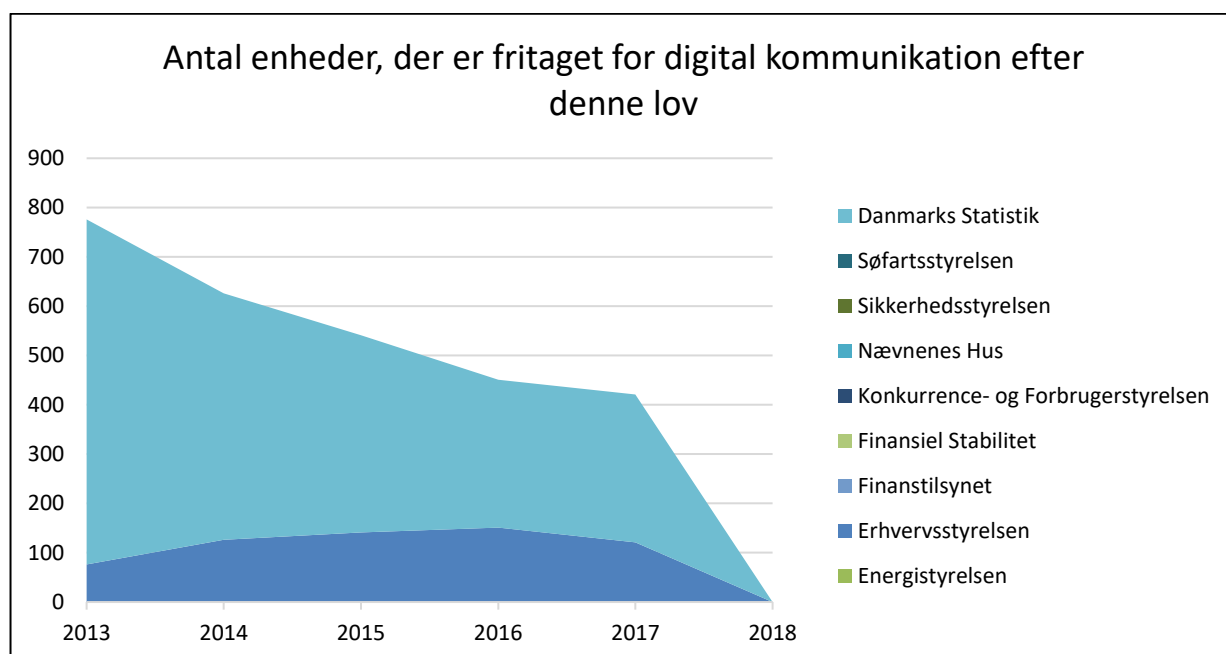
Danmarks Statistik gav i 2013 700 enheder dispensation fra kravet om obligatorisk digital kommunikation. Antallet af fritagelser faldt jævnt og var i 2016 og 2017 faldet til 300 enheder. I 2018 er der ikke givet dispensation overhovedet.

I **Erhvervsstyrelsen** toppede antallet af enheder, der er fritaget for obligatorisk digital kommunikation, i 2016 med 151 enheder. I 2018 er der ikke givet nogen fritagelser.

Kun Erhvervsstyrelsen har givet *afslag* på ansøgning om fritagelse for digital kommunikation. I årene 2013 – 15 blev givet 10 afslag pr. år. I 2016 toppede antallet af afslag med 30 – og i de følgende år er der ikke givet afslag på fritagelse.

Erhvervsstyrelsen har kun modtaget 1 *klage* over afslag på ansøgning om fritagelse for digital kommunikation i 2015.

Figur 4

5. Nærmere om de forskellige fritagelsesordninger

Der er 2 former for fritagelsesordninger:

Generelle fritagelsesordninger, hvor nærmere afgrænsede grupper af virksomheder eller personer og sagsområder generelt fritages fra kravet om digital kommunikation.

Særlige fritagelsesordninger, hvor der dispenseres fra fastsatte krav om digital kommunikation i særlige tilfælde.

Uanset typen af fritagelse er udgangspunktet, at der er begrænset adgang til at blive fritaget fra obligatorisk digital kommunikation. I lovforslaget, L 16 fremsat den 3. oktober 2012, hedder det om adgangen til at opnå fritagelse:

”Da der hovedsageligt vil være tale om kommunikation om erhvervsforhold, vil fritagelsesmuligheden dog som udgangspunkt kun blive anvendt, når ganske særlige omstændigheder taler for det.”

L 16, 2012/13, Almindelige bemærkninger, afsnit 5.4.2. Fritagelse

Hvad angår de årsager, der kan begrunde fritagelse fra obligatorisk digital kommunikation, var der fra lovforslagets fremsættelse i 2012 i høj grad lagt vægt på, om en virksomhed er helt uden mulighed for at kunne anvende en digital løsning. Hvis en digital løsning kan anvendes fra fx et offentligt bibliotek, eller virksomheden kan anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen, skal der som udgangspunkt ikke gives fritagelse fra kravet om digital kommunikation.

”Fritagelsesmuligheden tænkes f.eks. anvendt, hvor det er påkrævet at anvende en dansk digital signatur, og der er tale om en virksomhed med hjemsted i udlandet, som ikke kan få en dansk digital signatur eller en person uden dansk CPR-nummer. Den kan derudover også anvendes, hvis materialet er af en sådan beskaffenhed, at det ikke egner sig til digital fremsendelse. Desuden vil der blive fritaget for krav om digital kommunikation, hvor der er behov for at kunne fremlægge originaldokumenter, f.eks. originale eksportcertifikater. Endvidere vil udenlandske virksomheder m.v. blive fritaget for krav om digital kommunikation, hvis dette vil være i strid med EU-retten eller andre internationale forpligtelser. For udenlandske virksomheder, som har hjemsted i et EU/EØS-land, henvises til afsnit 12 om forholdet til EU-retten.

Det forhold, at en virksomhed eksempelvis ikke er i besiddelse af computer og internetforbindelse, vil som udgangspunkt ikke berettige virksomheden til at blive fritaget for krav om digital kommunikation. I så fald må virksomheden f.eks. anvende en computer på et folkebibliotek sammen med en medarbejdersignatur tilknyttet den pågældende virksomhed, eller virksomheden må anmode en rådgiver, eksempelvis en revisor, om at varetage kommunikationen på virksomhedens vegne. Tilsvarende vil gøre sig gældende for kommunikation mellem myndigheder og personer om erhvervsforhold som omtalt ovenfor.”

L 16, 2012/13, Almindelige bemærkninger, afsnit 5.4.2. Fritagelse

5.1. Hvordan fungerer de generelle fritagelsesordninger?

Der er en generel fritagelsesordning på 2 lovområder:

Lov om formidling af fast ejendom m.v. Adgangen til at fastsætte nærmere regler om obligatorisk digital kommunikation er udmøntet i bekendtgørelse nr. 6 af 06/01/2016 om godkendelse og registrering af ejendomsmæglere og optagelse i Ejendomsmæglerregistret.

Erhvervsstyrelsen oplyser, at der gælder en generel fritagelsesordning, når det er påkrævet at anvende dansk digital signatur, og der er tale om en person uden dansk cpr. nr. En generel fritagelse er uden tidsbegrænsning. Afslag kan påklages til Erhvervsankenævnet.

Lov om Danmarks Statistik. Adgangen til at fastsætte nærmere regler om obligatorisk digital kommunikation er udmøntet bekendtgørelse nr. 78 af 20/01/2015 om obligatorisk digital indberetning til Danmarks Statistik.

Danmarks Statistik oplyser, at der gælder en generel fritagelsesordning for personligt ejede virksomheder, hvor ejer har dispensation i forhold til e-Boks. En generel fritagelse har gyldighed ”indtil videre”. Afslag kan påklages til Danmarks Statistik.

5.2. Hvordan fungerer de særlige fritagelsesordninger?

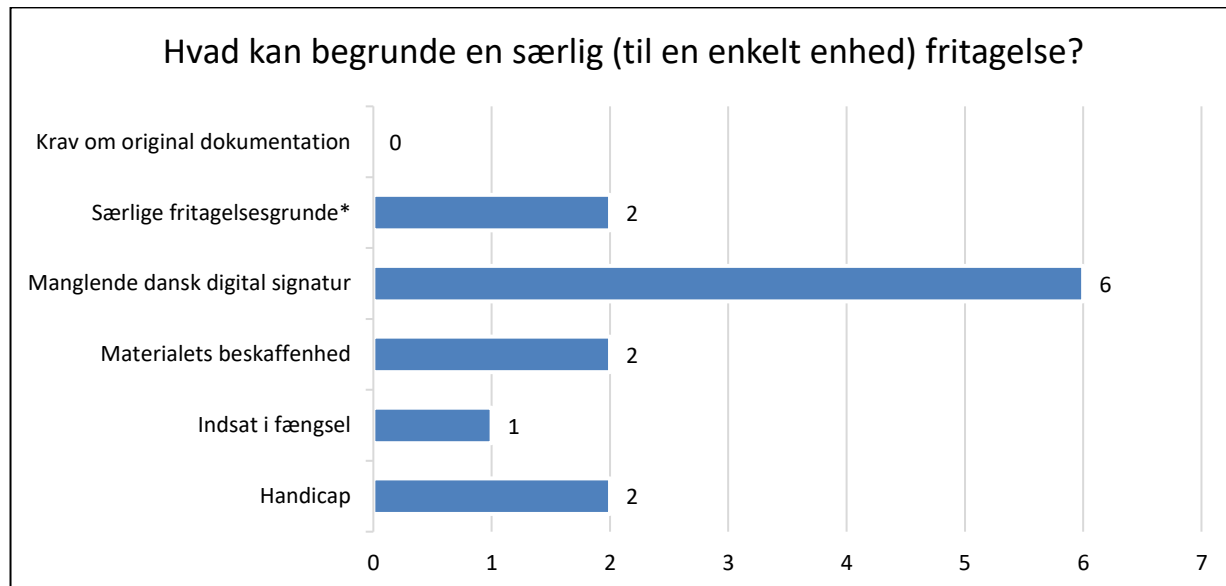
På 8 lovområder er der adgang til at give fritagelse i særlige tilfælde:

Ressortmyndighed	Lovområde:	Adgang til at give fritagelse bemyndiget i:
Erhvervsstyrelsen	Selskabsloven	BEK nr. 1466 af 25/11/2016, Bekendtgørelse om anmeldelse, registrering, gebyr samt offentliggørelse m.v. i Erhvervsstyrelsen
Erhvervsstyrelsen	Årsregnskabsloven	BEK nr. 1057 af 08/09/2015, Bekendtgørelse om indberetning til og offentliggørelse af årsrapporter m.v. i Erhvervsstyrelsen samt kommunikation i forbindelse hermed
Erhvervsstyrelsen	Lov om formidling af fast ejendom	BEK nr. 6 af 06/01/2016, Bekendtgørelse om godkendelse og registrering af ejendomsmæglere og optagelse i Ejendomsmæglerregistret
Finanstilsynet	Lov om værdipapirhandel	BEK nr. 1173 af 31/10/2017, Bekendtgørelse om udsteders oplysningsforpligtelser
Sikkerhedsstyrelsen	Lov om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel	Bl.a. BEK nr. 1082 af 12/07/2016, Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse og drift af elektriske installationer
Sikkerhedsstyrelsen	Lov om autorisation af elinstallatører m.v.	Bl.a. BEK nr. 1415 af 03/12/2018, Bekendtgørelse om godkendelse af fagligt ansvarlige på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet og på gasområdet m.v.
Sikkerhedsstyrelsen	Lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger	BEK nr. 253 af 04/04/2018, Bekendtgørelse om sikkerhed for gasanlæg
Danmarks Statistik	Lov om Danmarks Statistik	Bemyndigelse udnyttet i BEK nr. 78 af 20/01/2015, Bekendtgørelse om obligatorisk digital indberetning til Danmarks Statistik

Erhvervsstyrelsen og Sikkerhedsstyrelsen meddeler hver især fritagelser efter 3 love, mens Finanstilsynet og Danmarks Statistik har hjemmel til at meddele fritagelse i 1 lov hver.

Selvom udgangspunktet for meddelelse af fritagelse er fælles for alle love – at der kun gives fritagelse under særlige omstændigheder – afspejles lovenes forskellige materielle indhold i de begrundelser, der tillægges vægt. Særlige fritagelser kan således meddeles på baggrund af forskellige kriterier. Myndighederne har oplyst, at der meddeles fritagelse for følgende:

Figur 5

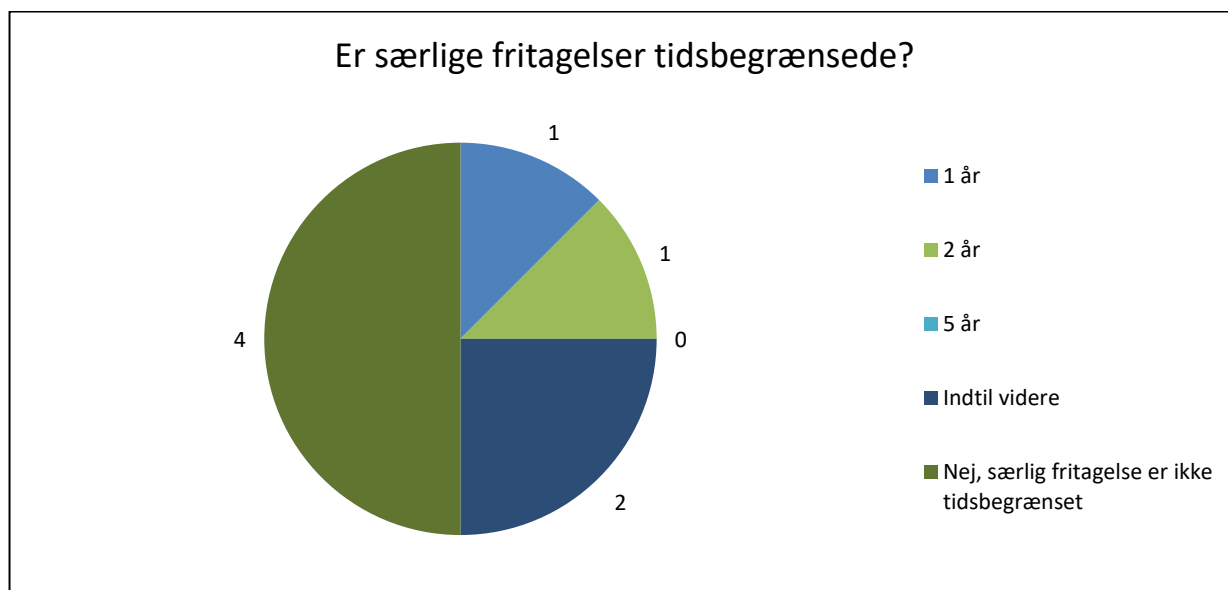
*Særlige fritagelsesgrunde dækker over: hvis virksomheden har særlige regnskabsposter, som ikke kan tilpasses de digitale indberetningsløsninger (Årsregnskabsloven) og samme fritagelsesgrunde som e-Boks. (Lov om Danmarks Statistik).

Særlige fritagelser meddeles med forskellige tidsrammer:

- 1 år
- 2 år
- 5 år
- Indtil videre
- Ingen tidsbegrænsning

Af de 8 lovområder, hvor der er adgang til at give fritagelse i særlige tilfælde, har halvdelen ikke indsat en tidsbegrænsning, mens 2 love har tidsbegrænsningen "indtil videre". En lov har en tidsbegrænsning på 2 år og en lov har tidsbegrænsning på 1 år. Ingen af de 8 love, der giver adgang til at give særlig fritagelse, har en tidsbegrænsning på fem år. Myndighederne har overvejende vurderet, at de anvendte perioder er passende.

Figur 6

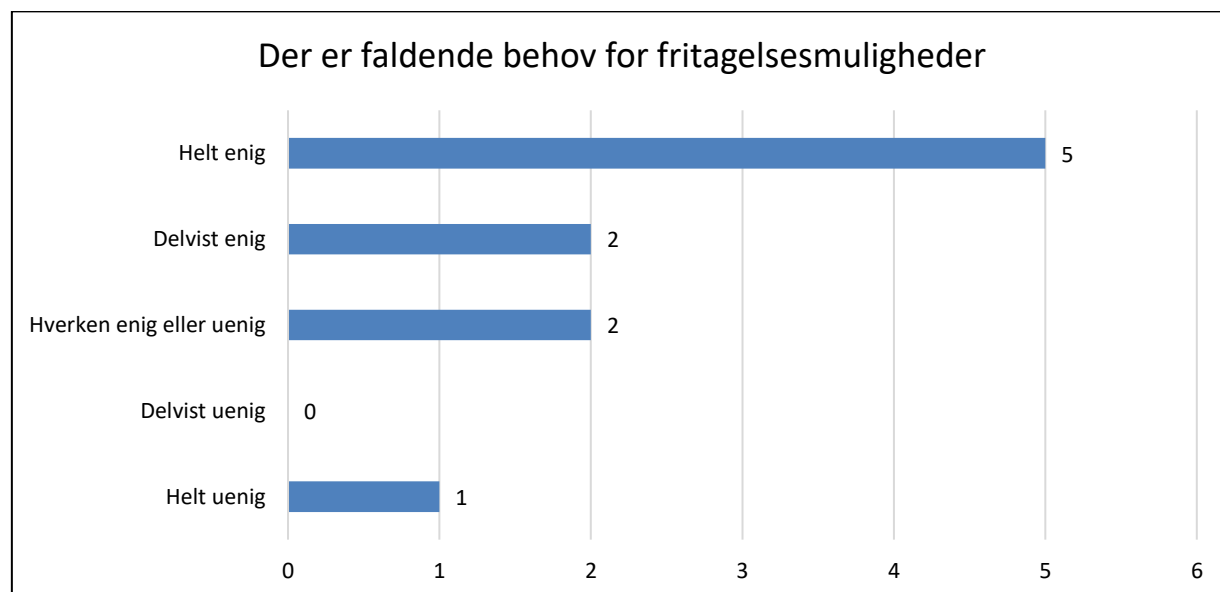

6. Myndighedernes vurdering af obligatorisk digital kommunikation og fritagelsesmuligheder

I forbindelse med den interne høring blev de berørte myndigheder tilsendt et digitalt spørgeskema. En del af spørgeskemaet fokuserede på myndighedernes egen vurdering af, hvordan reglerne om obligatorisk digital kommunikation og fritagelsesmulighederne fungerer i praksis. Det digitale spørgeskema bidrager her til at give et tydeligt billede af, hvordan ressortmyndighederne vurderer fritagelsesmulighederne under egne lovområder.

Centralt for denne evaluering var spørgsmålet om behovet for fritagelsesmuligheder. Blandt de myndigheder, der anvender obligatorisk digital kommunikation, er 7 ud af 10 enige i, at der er et faldende behov for fritagelsesmuligheder. 2 myndigheder er hverken enig eller uenig i udsagnet, mens en enkelt myndighed er helt uenig i, at behovet for fritagelsesmuligheder er faldende.

Figur 7

Blandt de myndigheder, der anvender digital kommunikation, er der altovervejende enighed om, at reglerne om obligatorisk digital kommunikation fungerer hensigtsmæssigt.

Figur 8

